

Bilag nr. 5: Notat med behandling af høringssvar

Forslag til Udviklingsplan for Nørresø og Søndersø i Viborg

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 5. januar til den 1. februar 2017. Der har den 17. januar været afholdt et borgermøde.

Der er kommet 16 høringssvar fra:

Nr.	Afsender	Mailadresse
(1)	Henrik Nicolaisen, Nørresøvej 11, 8800 Viborg	hnicviborg@gmail.com
(2)	Beboerne på Erik Menveds Vej nr. 7,8,9A, 10 og 12-40 (Ejerlavet L�kken) Ved Benny Christensen, Erik Menveds Vej 32, 8800 Viborg	becn75@gmail.com
(3)	Rasmus Pedersen, Vesterheden 43, 8800 Viborg	Rasmuspedersen@hotmail.com
4	Marianne Jessen, Søndermarksvej 28, 8800 Viborg	Mavadet@yahoo.dk
5	Preben Nedergaard, Sønderkær 2, 8800 Viborg	pn@profilSPORT.dk
6	J. E. L. Bager, Dannevang 22, 8800 Viborg	ljebager@gmail.com
7	Initiativgruppen Houlk�r ved Stig Jensen, Kildebakken 47, 8800 Viborg	stigjensen@fiberpost.dk
8	Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Nordvestjylland (Viborg afdeling) ved Kirsten Marie Haugstrup, Nørremøllevej Nord 16, 8800 Viborg	kmhaugstrup@gmail.com
9	Jannie og Benny Christensen, Erik Menveds Vej 32, 8800 Viborg	becn75@gmail.com
10	Jens Ingolf Nørgaard, Skolestr�de 2, 8800 Viborg	jensingolf@hormail.com
11	J�rn Kristensen, Øster Teglgårdsvej 1, 8800 Viborg	jorn-k@post8.tele.dk
12	Danmarks Naturfredningsforening i Viborg v. Jens Frydendal, Batum Hedevej 3, 8830 Tjele	mail@jensfrydendal.dk
13	Houlk�rskolen, Skaldeh�jvej 14, 8800 Viborg	rolf.ebbesen@skolekom.dk
14	Viborg Ro- og Kajakklub, Erik Menveds Vej 28, 8800 Viborg	vgalsbo@gmail.com
15	Poul Linnemann og Hanne Lindgaard, Nørremøllevej 76, 8800 Viborg	
16	Inge Juul Petersen, Sct. Olufs Bakke 34, 8800 Viborg	sct.oluf@hotmail.com

Resume af høringssvarene ses af skemaet på næste side. Rækkefølgen følger strukturen i planforslaget. Heraf fremgår desuden forvaltningens bemærkninger og Byrådets svar på, om høringssvarene kan imødekommes, delvist imødekommes, ikke imødekommes eller at de ikke giver anledning til ændringer i planforslaget.

Resumé	Forvaltningens bemærkninger	Byrådets svar
Bemærkninger til målsætning 1: Sammenhæng og forskellighed		
Generelt om natur og ro kontra aktivitet (9, 12, 16) foreslår at fokusere på at bevare naturværdierne ved Viborg søerne, evt. ved fredning. Så vil søerne i sig selv byde på mange rekreative værdier og tiltrække nye tilflyttere uden at det er nødvendigt med mange andre tiltag. (9) foreslår at koncentrere aktiviteter som servering, musik, nye badebroer osv. om primært Borgvold og sekundært Sønæs - områder, som ligger nær midtbyen og hvor folk også i dag forventer aktivitet og støj. (9, 11, 12, 14) mener at skæmmende, larmende, energikrævende, 'vilde og tivoliagtige' anlæg som fx springvand, White Water, flydende scene og svævebaner mm. bør undgås. Bevar den almene rekreative brug af søerne, muligheden for gode naturoplevelser, fred og følelsen af at man kan være sig selv midt i byen. Undgå støj, da lyd spredes over store afstande over vand og påvirker miljø og den almene rekreative brug af områderne meget negativt. Det foreslås at arbejde for en reduktion af støj og flere stille aktiviteter. (7) foreslår at udpege områder, hvor man kan nyde naturen i stilhed, evt. kun for gående og kun med hund i snor. Det kan fx være ved den nordøstlige side af Nørresø og langs Mølleåen.	Det indgår i visionen for planforslaget, der er retningsgivende for planforslagets indhold, at udviklingen af søerne skal ske i balance med natur og miljø. Planforslaget er efter forvaltningens opfattelse overordnet i overensstemmelse med bemærkningerne om at fokusere på naturværdierne omkring søerne og de rekreative muligheder, det giver. Hovedvægten i planens forslag ligger således på at give lettere adgang til naturen og bedre mulighed for at være i og lave forskellige aktiviteter i naturen. Nogle af de borgere, der har deltaget i fordebatten til planen, efterspørger dog også andre oplevelser og aktiviteter omkring søerne, herunder mere byliv oplevelser og mere motionsprægede aktiviteter. For at tilgodese en bredde af ønsker og undgå konflikt mellem aktiviteter, der er svære at forene, arbejdes der i planen med zoner - en opdeling i 5 delområder med forskellig karakter. Bymæssige og motionsprægede tiltag, der evt. kan forstyrre oplevelsen af ro og natur, foreslås generelt placeret i 'Den langstrakte bypark' vest for Sønder sø og i 'Motionsparken' øst for Sønder sø – to områder, der også i dag er præget af et vist aktivitetsniveau. Forvaltningen foreslår at planforslaget fastholdes uændret for at imødekomme en bred målgruppe. Forslaget om at udpege egentlige stilleområder vurderes at være i overensstemmelse med planforslaget, der beskriver at de nævnte områder ('Porten til Viborg Naturpark' og 'Natur i baghaven') skal udvikles som rolige, fredelige naturområder (s. 15 – 16). Viborg Kommune er i færd med at udarbejde en 'Natur- og Parkplan', der skal danne grundlag for drift og udvikling af kommunale grønne arealer. I planen kan der indgå i overvejelser om zoner, herunder områder, hvor der skal være fokus på ro. Det foreslås at lade forslaget om stilleområder indgå i denne planlægning.	Byrådet vurderer, at bemærkningerne ikke giver anledning til ændringer i planforslaget. Byrådet foreslår at bemærkningen om at udlægge stilleområder indgår i udarbejdelsen af 'Natur og Parkplan', og man også i denne forbindelse ser på muligheden for om man styrke oplevelsen og indholdet af natur i nogle af de kommunale grønne arealer omkring søerne.

	Vedrørende ønskerne om at bevare og udvikle naturen foreslås det yderligere under udarbejdelsen af 'Natur og parkplanen' at se på om man kan styrke oplevelsen og indholdet af natur i nogle af de kommunale grønne områder ved søerne. Det kan f.eks. være ved at øge variationen af planter, pleje mere ekstensivt og gøre de grønne områder mere attraktive som levesteder for fugle, insekter og smådyr.	
Bemærkninger til målsætning 2: Oplevelser og aktiviteter		
2A. Bedre vandkvalitet (9, 11, 12, 14, 16) bemærker at god vandkvalitet er afgørende for den rekreative værdi af søerne, herunder for roere, badning og et godt vandmiljø med et rigt dyre- og planteliv, og foreslår at man prioriterer forbedring af vandkvaliteten meget højt. (12, 16) mener at søerne så vil byde på så mange rekreative værdier, at det ikke er nødvendigt med mange andre tiltag.	Forvaltningen vurderer at bemærkningen er i overensstemmelse med planforslaget. Viborg Kommune arbejder til stadighed med at forbedre vandkvaliteten i Nørresø og Søndersø i Viborg og er i øjeblikket i gang med at vurdere muligheder for reduktion af fosfortilførslen til søerne. Klima- og Miljøudvalget behandlede på mødet den 28. april 2016 (sag nr. 11) en rapport om miljøtilstanden og indsatsmuligheder for Viborg søerne og har efterfølgende igangsat tiltag for at belyse af mulighederne for at reducere fosfortilførslen fra oplandet til Nørresø. Resultatet forventes at blive forelagt Klima & Miljøudvalget i eftersommeren 2017.	Byrådet vurderer, at bemærkningen er i overensstemmelse med planforslaget og ikke giver anledning til ændringer heri.
2B. Bedre forbindelse mellem søerne (15) bemærker at sejlforbindelsen mellem Nørresø og Søndersø fungerer fint med den nuværende hastighedsgrænse på 5 knob. (14) ønsker at tunnelen under Randersvej var bredere så f.eks. outriggere kunne sejle igennem. (5) foreslår at erstatte Randersvej med en ny kombineret højbro og dæmning/ bro på piller, og flytte den vestlige tilslutning fra Borgvold til Søndersøparken (ud for Sct. Jørgens Vej). Så kan trafikken afvikles hurtigere og man kan få området fra Borgvold til Søndersøparken til at hænge sammen som en stor samlet kreativt legeplads til rekreative formål, fx til 'Viborg Strandpark'. (7) savner at planforslaget ses i sammenhæng med andre planer og ønsker at man i forbindelse med planerne om en	Planforslagets ideer til, hvordan forbindelsen mellem søerne kan forbedres, er indsendt af borgere og foreninger med forskellige sejlsportsinteresser, der ønsker at minimere risiko for uheld og forbedre muligheder for søsport. Det foreslås at fastholde disse i planforslagets idekatalog, da de repræsenterer en bred gruppe af sejlere. Det foreslås endvidere at indarbejde ideen om en ændret forløb af broen/dæmningen over søerne. Hvad angår forslaget om at undersøge om man på sigt at lukke for biltrafik på Randersvej på strækningen over søerne, kan det oplyses at her kører ca. 15.000 biler i et gennemsnitsdøgn. Hvis strækningen lukkes for biltrafik, skal disse biler finde alternative ruter til og fra midtbyen og den vestlige del af Viborg. Flere af vejene, der vil indgå i de alternative ruter (Gl. Århusvej, Nørremøllevej, rundkørslen ved kraftvarmeværket) har kapacitetsproblemer i dag og kan ikke bære yderligere trafik. Desuden vil mange bilister skulle køre en større omvej, hvilket vil	Byrådet har besluttet, at imødekomme bemærkningerne delvist ved at indarbejde ideen om at flytte Randersvejs tilslutning (strækningen over søerne) vest for søerne fra Ibs Gade krydset til Søndersøparken/ Sct. Jørgens Vej i planforslaget. Øvrige bemærkninger imødekommes ikke/ giver ikke anledning til ændringer i planforslaget.

omfartsvej øst om Viborg undersøger så muligheden for at vejen mellem søerne på sigt alene rummer gående, cyklister og bybusser blev undersøgt.	øge energiforbruget på transport. Forvaltningen vurderer, at det ikke at være muligt at lukke for biltrafik på strækningen, og foreslår derfor at der ikke bruges midler på en egentlig undersøgelse.	
2C Hurtige/ støjende vandaktiviteter mm. (1, 8, 12, 15) er imod at hæve den nuværende hastighedsgrænse på 5 knob, da det vil medføre mere støj, højere bølger og øget risiko for kollision med småbåde og svømmere. Kølvan kan ødelægge vandfuglenes reder og dermed true fuglelivet og slider på brinken. Støj ødelægger borgernes muligheder for fred og rekreation ved søerne. (5, 9) ønsker ikke sejlads med speedbåde / motorbåde i Viborg Søerne 1) påpeger at der også i dag sejles for stærkt med speedbåde på søerne og frygter at lejlighedsvis forsøg med hurtigere sejlads vil gøre problemet værre. (1) mener at det er nødvendigt med effektiv kontrol, men tvivler på at politiet vil afsætte ressourcer til. (1) mener ikke at der er plads til vandski og wakeboard på Viborg Søerne og foreslår at sådanne klubaktiviteter placeres i sø udenfor byen, evt. i vejstøjbelastet område. (1) savner i øvrigt en skelnen mellem vandski, wakeboard og speedbådssejlads i planen. (6) mener at der er en uberettiget modstand mod sejlads på Viborgsøerne og påpeger at mange nyere både er meget lydløse og ikke forurener. (6) mener at vi skal hilse gæstesejlere velkomne på Viborgsøerne, da de også skaber liv på vandet.	Udviklingsplanen foreslår at lave enkelte forsøg med sejlads over 5 knob – ikke at hæve hastighedsgrænsen generelt. Forsøgene skal bruges til at opnå erfaringer med hvordan aktiviteten fungerer og om den opleves generende. Forsøgene vil kræve at Viborg Politi giver dispensation fra fartgrænsen i det enkelte tilfælde. Det foreslås at præcisere i planforslaget, at der er tale om max. 2-3 events årligt, og at disse skal planlægges under hensyn til naturbeskyttelseslovens bestemmelser, der sikrer beskyttelse af natur og dyreliv, herunder af fuglelivet. Det foreslås at slette det viste testområde for hurtig sejlads for at give frihed til at placere den enkelte event, hvor det vurderes at være mest hensigtsmæssigt på det pågældende tidspunkt. I forhold til bemærkningen om at der sejles stærkere end tilladt på søerne i dag, foreslås det at forvaltningen drøfter håndhævelsen af hastighedsgrænsen med Viborg Politi, der er myndighed på området. Vedrørende ideen om at placere klubaktiviteter med hurtig sejlads udenfor Viborg by bemærkes det, at der pt. ikke er aktuelle ønsker fra foreninger om hurtig sejlads på søerne. Hvad angår wakeboard er kabelbanerne i hhv. Rønbjerg og Ålborg 140 og 180 m lange og placeret i hhv. en sø og et havnebassin, der er væsentligt mindre end Viborgsøerne.	Byrådet har besluttet, at imødekomme bemærkningerne delvist ved i planforslaget at præcisere omfang og vilkår for forsøg med sejlads over 5 knob. Byrådet har besluttet, at de øvrige bemærkninger ikke imødekommes.
2D Nye pauser til lands og til vands/ udsigtskiler I planforslaget indgår forslag om broanlæg, udsigtskiler i rørskoven og boardwalks og lignende, hvor man kan studere fuglelivet. (8, 12) bemærker at rørskoven bør bevares for at give vandfuglene beskyttelse og redepladser. (12) påpeger at fuglelivet fint kan studeres uden specielle fugletårne, boardwalks eller platforme.	Forslagene om fiskeplatforme og lave broer indgår allerede i planforslaget. Nogle steder kan broer mm. etableres uden at berøre rørskov, mens etablering af udsigtskiler og nogle ønskede placeringer af broer mm vil påvirke rørskov. Rørskoven som hovedregel er beskyttet af naturbeskyttelsesloven og indgreb i beskyttet	Byrådet har besluttet at bemærkningen vedrørende mobile shelters ikke imødekommes og vurderer, at de øvrige bemærkninger ikke giver anledning til ændringer i planforslaget.

(11) tilslutter sig forslaget om fiskeplatforme tæt på vandet og udsigtskiler, selvom der evt. skal ryddes mindre områder af rørskov, og bemærker at rørskoven har bredt sig betydeligt gennem årene, nogle gange på bekostning af andre planter, der også er værdifulde levesteder for fisk og smådyr. (14) ønsker at der laves lave broer hver gang man bygger en bro, så alle, der sejler i kajaker og mindre både kan komme sikkert i land. (7) fraråder at lave shelters på søen af sikkerhedsmæssige grunde.	rørskov kan kun ske, hvis der opnås dispensation herfra. Ved behandling af ansøgning om dispensation skal der ske en samlet vurdering, hvor der blandt andet ses på rørskovens tilstand og formålet med anlægget. Der vil lettere kunne opnås dispensation, når anlæg tilgodeser mange hensyn, mange brugergrupper og hvor rørskov er ny og/eller i forvejen er meget påvirket af aktivitet. Naturbeskyttelsesloven sikrer således at der ved et evt. anlæg tages hensyn til natur og dyreliv. Det foreslås derfor at fastholde planforslaget. De mobile shelters er tænkt fortøjret i en god afstand fra søbredden som et tilbud for sejlere. Med et godt gelænder omkring flåden vurderes risikoen ved at opholde sig på den flydende shelter at være på niveau med risikoen ved sejlads. Forvaltningen foreslår at forslaget fastholdes.	
Forslag indenfor 'Den langstrakte bypark'		
2E – Mødet mellem søerne og midtbyen (15) bemærker at koncerter med høj musik på fx Borgvold påvirker et stort område med støj og foreslår at droppe ideen om en flydende scene og generelt tage større hensyn til de mange, der har brug for nattesøvn.	Forvaltningen foreslår at fastholde forslaget, for at styrke muligheden for at afvikle lejlighedsvis events på vand. Da lyd bevæger sig uhindret over vand, skal der ved udformning og placering af scenen gøres overvejelser om, hvordan lydgener mindskes ligesom antal, tidsrum og karakter af events skal fastsættes, så borgere ikke udsættes for urimelig støjpåvirkning. Dette foreslås tilføjet i planforslaget.	Byrådet har besluttet, at planforslaget ændres, så bemærkningen imødekommes/delvist.
2F – Udeservering - mm (3) savner steder, hvor man kan nyde en aften ved søerne, og foreslår at der skabes mulighed for at restauranter kan leje sig ind i bygninger ved søerne som i Silkeborg. (3) mener at søerne skal være for alle og er uforstående overfor hvorfor der bygges f.eks. behandlingsafdelinger, der kunne ligge andre steder på den bedste placering i byen.	Forslaget om at arbejde for mere udeservering ved søerne indgår i planen (forslag 2F, side 19) Søndersøparken har været sygehusområde i en lang årrække og ejer har en ret til at fortsætte hermed. Hvis en bygningsejer ønsker at ændre anvendelse af sin bebyggelse/ ejendom, kan det kræve kommunens/ byrådets tilladelse og i den sammenhæng kan der være mulighed for at stille nye krav, f.eks. omkring hvilke anvendelser, der åbnes op for, om stifterhold og friarealer.	Byrådet vurderer, at bemærkningen ikke giver anledning til ændringer i planforslaget.
2G - Springvand	Borgerne har i fordebatten indsendt mange forskelligartede	Byrådet har besluttet, at bemærkningen ikke

4L - Kabinelift mellem søer og midtby (12) mener at alle skæmmende, larmende og energikrævende anlæg, herunder forslaget om springvand og svævebane, bør undgås.	ønsker til udviklingen af søerne, herunder ønske om springvand og en kabelbane til midtbyen. Disse anlæg er foreslået placeret i / ved 'Den langstrakte Bypark', som i forvejen er væsentligt præget af nærheden til byen. I andre af planens delområder er mere fokus på natur. Forvaltningen foreslås at forslagene fastholdes for at imødekomme en bred målgruppe med planen.	imødekommes.
Forslag indenfor 'Motionsparken'		
2J – 2O: Forslag i Motionsparken (15) mener at mange vender tilbage til Viborg Søcamping (på grund af naturen og roen i området, og frygter at realisering af bare nogle af planens forslag for 'Motionsparken' vil ændre området totalt. (11) tager skarp afstand fra White Water Viborg pga. de miljømæssige følger. (12) mener at alle skæmmende, larmende og energikrævende anlæg herunder forslag om kunstige vandfald, bør undgås.	Det indgår i visionen for planen at søge en bredde af tilbud, herunder også tilbud for de, der søger fysisk aktivitet og 'underholdning'. Hovedparten af de foreslåede anlæg medfører ingen støjbelastning ud over snak eller udråb fra brugere. (Se også svar under målsætning 1.) Hvad angår White Water Viborg behandles denne som en selvstændig sag i Viborg Byråd, og nævnes i planforslaget, da projektet er del af det samlede billede af potentielle aktiviteter omkring søerne. Det foreslås at oplyse borgerne om at dette og foreslå at skrive ind igen, når/hvis der kommer (selvstændige) planer i høring for dette anlæg. Det foreslås at fastholde planforslaget uændret.	Byrådet har besluttet, at bemærkningerne ikke imødekommes.
Forslag indenfor 'Porten til Viborg Naturpark'		
2P – naturformidling ved Søndermølle (11) mener at Søndermølle – ud over at fungere som kommunalt mødecenter - kan blive et fantastisk formidlingscenter for skolernes undervisning i bl.a. natur og teknik. (11,12) bifalder forslaget om at lave en trampesti fra Amtmandens Bro til Søndermølle.	Det foreslås at tilføje at Søndermølle også kunne være interessant som formidlingscenter for skolernes undervisning i natur og teknik. Den foreslåede trampesti indgår i planforslaget. Bemærkningen tages til efterretning.	Byrådet har besluttet, at imødekomme bemærkningen, ved at indarbejde bemærkningen om Søndermølle som evt. formidlingscenter for skolernes natur & teknik undervisning.
2Q og 2R – sejlads ad Mølleåen og til Søndermose (11) er imod forslagene om sejlads på hhv. Søndermølle å og i Søndre mose området af hensyn til miljø, fugle- og dyreliv og mener at sejlads på Søndre Mose vil stort set være umuligt pga. mosens adskillelser, men at der måske forsøgsvis kan gives dispensation til sejlads med kano og kajak fra Søndersø til Søndermølle.	Det oplyses i planforslaget, at private parter er i færd med at undersøge muligheden for at etablere en kanal, der åbner for sejlads til Søndermose. Der er ikke i øjeblikket ingen konkrete planer om sejlads på Søndermose i kommunalt regi. En evt. tilladelse til sejlads på Mølleåen vil kræve Klima- & Miljøudvalgets godkendelse og i forbindelse hermed vil der indgå en vurdering af hvilke miljømæssige konsekvenser, der er	Byrådet har besluttet, at bemærkningen ikke imødekommes.

	forbundet med at åbne for sejlads. Det foreslås at fastholde planforslaget uændret.	
Forslag indenfor 'Natur i baghaven'		
2Y – Rekreativt område i Granada (7) foreslår at gøre indgangen til Granada til en af 'indgangsportalene' til søerne, etablere toiletforhold her og nævner en idé om at etablere "kløverstiruter" af forskellige længde ud fra fælles startsted. (13) bemærker at Granada rummer mange oplevelser og benyttes meget af de lokale institutioner, også i læringssammenhæng, og foreslår, at der udvikles aktive læringsmiljøer med brugerne i dele af Granada med faciliteter for f.eks. o-løb, skovparkour, udeundervisning i de grønne og ved Nørresø, rollespil og tekniktræning på MTB. (7) foreslår at nævne i planforslaget at Initiativgruppen Houkær står bag Granada-projektet.	Det foreslås i udviklingsplanen at der gives mulighed for en fortsat udvikling af området. Bemærkningerne vedrørende udvikling af Granada er i tråd med intentionerne i planforslaget og foreslås indarbejdet. Se endvidere den senere bemærkning om indgangsportaler under målsætning 3. Forvaltningen foreslår, at nævne i planforslaget at initiativgruppen Houkær står bag de nævnte faciliteter i Granada.	Byrådet har besluttet, at planforslaget ændres, så bemærkningerne imødekommes.
Nørremølle Enge/ FDF Sejlcenter Viborg (15) foreslår evt. at lave en naturtavle ved Nørremølle Enge og at afsætte en fodgængeradgang hertil fra FDF Sejlcenter Viborg.	Indgangen til Nørremølle Enge er placeret overfor Nørresøvej Nord, hvorfra en stor del af de besøgende kommer. Forvaltningen finder at afstanden herfra og til FDF sejlcenter Viborg er for kort til at etablere endnu en adgang. Ved indgangen står i dag en tavle med information om området og i planforslaget indgår forslag om at opsætte informationstavler ved FDF Sejlcenter Viborg. Det vurderes at være tilstrækkeligt. Det foreslås derfor ikke at indarbejde forslaget i planforslaget.	Byrådet har besluttet, at bemærkningen ikke imødekommes.
Øvrige tiltag		
2Z - Aktiviteter ved søerne på private grunde (12) mener at kommunen med renovering af eksisterende byggeri og haveanlæg bør holde en meget restriktiv linje, således at der ikke opstår skæmmende byggeri og anlæg, som ikke passer ind i det eksisterende miljø.	Byggeri og anlæg langs søer - herunder Viborg Søerne - reguleres bl.a. af naturbeskyttelseslovens § 3 og 16, hvorefter der – med visse undtagelser - ikke må placeres bebyggelse o.l. inden for søbeskyttelseslinjen. Klima- og Miljøudvalget har kompetencen til at træffe beslutninger om afgørelser i henhold til bestemmelsen. Formålet med bestemmelsen er at sikre søer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Det indgår i vurderingen, at Viborg Søernes	Byrådet vurderer, at bemærkningen ikke giver anledning til ændringer i planforslaget.

	omgivelser kun i begrænset omfang er uberørte, og at dele af søomgivelserne anvendes rekreativt af borgerne til fx parkaktiviteter, udstillinger, motion, festivaller og andre arrangementer. Kommunen tilstræber i sin administrationspraksis bl.a.: • at undgå helt sønært byggeri og anlæg, hvis det kan placeres længere væk fra søen • at anlæg så vidt muligt etableres i terræn • at udformning og materialevalg ikke bliver for dominerende • at nybyggeri til erstatning for eksisterende, lovligt byggeri ikke bliver større eller mere sønært • at der i det væsentlige ikke sker forringelse af udsynet over søen fra søens omgivelser. Forvaltningen finder således at kommunen tilstræber at sikre at byggeri og anlæg langs søerne ikke skæmmes det eksisterende miljø. Det bemærkes endvidere, at anlæg, der vurderes at medføre en væsentlig ændring af det bestående miljø, kun kan gennemføres, hvis der foreligger en lokalplan, der muliggør dette og lovgivningen sikrer at borgere og interessenter inddrages omkring udarbejdelsen af lokalplanen.	
Målsætning 3: Fortælling og forståelse		
3A – indgangsportaler (7) foreslår at gøre indgangen til Granada til en af 'indgangsportalene' til søerne	Granada lever ikke helt op til kriterierne for en indgangsportal, der skal være let tilgængelig, synlig fra det overordnede vejnet, have gode parkeringsforhold mm. Granada er dog et vigtigt lokalt rekreativt område og det er oplagt at arbejde på at styrke det som afsæt for en tur ved søerne. Det foreslås at imødekomme ved at indføre en mulighed for at etablere 'mikroportaler', hvor f.eks. lokale rekreative områder styrkes som indgang til oplevelser ved søerne. Mikro-portaler bør som minimum have en informationstavle (kort over stier, fakta om søerne, inspirere til aktiviteter) og god adgang til søerne. Strandparken og Nørresøbadet er bud på andre potentielle mikroportaler.	Byrådet har besluttet, at planforslaget ændres, så bemærkningen imødekommes delvist ved at indføre en mulighed for at etablere 'mikroportaler'.

Formidling generelt (15) synes ikke man skal fylde områder med skilte, men hellere bevare som natur. (11) finder planens forslag om at styrke formidlingen og forståelsen af søerne, naturen og kulturarven, både ift. lokalbefolkningen, skolerne og turisterne, meget vigtigt og bemærker at de nuværende tavler ved søerne er uaktuelle og i dårlig stand.	Det er naturligvis vigtigt at evt. skiltning tilpasses, så den ikke skæmmer omgivelserne. Det foreslås at indarbejde bemærkningen i planforslaget Bemærkning om vigtigheden af en styrket formidling tages til efterretning.	Byrådet har besluttet, at planforslaget ændres, så bemærkningen imødekommes/delvist.
Målsætning 4: tilgængelighed og synlighed		
Stier generelt (4) påpeger, at der er megen trafik om søerne og foreslår at der laves adskilte stier sti til cykler og til gående. (12) bemærker, at det kan være nyttigt med nye stiforbindelser af hensyn til tilgængelighed og sammenhæng	Der er på nogle stistrækninger omkring søerne, særligt omkring Søndersø, megen trafik, og de mange brugere – løbere, cyklende, gående – må til tider være meget opmærksomme på hinanden for at undgå konflikter. Planforslaget indeholder forslag om adskilte stier, hvor der vurderes at være et trafikalt behov og hvor det har været muligt at anviser en løsning. Gennemføres alle planens tiltag vil gående og cyklister kunne vælge hvert deres trace på store dele af en tur omkring Søndersø. Forvaltningen finder, at planforslaget imødekommer bemærkningen og foreslår, at det fastholdes uændret.	Byrådet vurderer, at bemærkningen ikke giver anledning til ændringer i planforslaget.
4A - Villaruten (2) er imod planens forslag om 'villaruten' (at skilte en 'sti' ad veje) via Erik Menveds Vej og påpeger, at det strider imod Teknisk Udvalgs beslutning om at der ikke skal være et stiforløb/rute gennem Nørresøbadet. (15) mener ikke at det er muligt at skilte med offentlig sti på dele af "villaruten" pga. private lodsejere. (2) bemærker at der ikke – som vist i planforslaget side 16 - er en sti igennem Nørresøbadet og at kortet bør rettes. (15) fraråder at lave en cykelrute på Nørresø vestsiden pga. trafikken. (15) oplever at trafikmængden på Nørremøllevej i dag og bilers, cyklister og løberes hastighed gør det vanskeligt at komme sikkert ud på vejen og foreslår at trafikmængde og hastighed måles.	Planforslaget nævner to mulige føringer af villaruten. Den ene forløber via Nørresøbadet. Teknisk Udvalg besluttede den 30. november 2016, at der ikke skal være et stiforløb gennem Nørresøbadet. Forvaltningen foreslår at kort og tekst i planforslaget konsekvensrettes, så 'villaruten' via Nørresøbadet udgår. Villarutens andet forløb er fra Nørremøllevej via Erik Menvedsvej, Sct. Laurentiivej og Sct. Kjeldsvej til Sct. Ibs Gade. Alle de strækninger, der indgår i dette forløb, er kommuneveje, hvor skiltning af stiforløb er tilladt. Skiltning af et alternativt stiforløb ad villaveje forventes ikke at medføre en væsentlig forøgelse af trafikken på Nørremøllevej. Det foreslås derfor at fastholde denne del af planforslaget uændret.	Byrådet har besluttet, at planforslaget ændres, så bemærkningen imødekommes delvist, idet den viste sti over Nørresøbadet slettes og teksten rettes, så det fremgår at villaruten ikke forløber via Nørresøbadet. Forslaget om 'villaruten' fastholdes dog i planen.

4F – natursti til Viborg Naturpark – 'Mølleåstien' (11,12) bifalder forslaget i planen om at lave en trampesti fra Amtmandens Bro til Søndermølle.	Den foreslåede trampesti indgår i planforslaget. Bemærkningen tages til efterretning.	Byrådet vurderer, at bemærkningen ikke giver anledning til ændringer i planforslaget.
4O - Udsigt (10) foreslår, at man beskærer beplantningen, så der åbnes for et kig ind mellem Asmild Kirke og Domkirken, samt at fjerne dele af nøddekraattet foran Viborg Kunsthø, så der bliver direkte kig fra Viborg Kunsthø til Sønderø. (7) foreslår omkring udsigtsforhold at det tilføjes, at der skal sikres udsigt fra Dronningehøjen, 'Birthes Bænk' i Granada vest for Fennebakken, fra Sønderøs vestbred til Asmild Kirke, fra Randersvej til Asmild Kirke og fra Røddingvej over søerne.	Forvaltningen foreslår, at forslagene nævnes i planen som steder, hvor muligheden for at opnå udsigt og kig undersøges.	Byrådet har besluttet, at planforslaget ændres, så bemærkningen indarbejdes.
Andre bemærkninger		
(9) opfordrer til, at man kommunikerer mere om projektet og prioriterer dialog med daglige brugere af søerne fremfor lejlighedsvis brugere som turister, opland m.fl.	Forvaltningen bemærker, at der er gjort en større indsats end normalt ved planlægning, for at informere og inddrage borgere. Interesserede opfordres til at tilmelde sig kommunens nyhedsmail, og for det konkrete projekt at følge med på siden http://www.viborg.dk/viborgsoerne , hvor der også fremover forventes at blive kommunikeret om projektet	Byrådet vurderer, at bemærkningerne ikke giver anledning til ændringer i planforslaget.